

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez po-
czy: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie
drukem garnant, 7 cen-
tów od wiersza — Reklam-
nacye są wolne od opłaty
pocztowej.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Paryz, 17. listopada. Dziennik „France“ zawiera artykuł przeciw pogłoskom o zmianach terytoryalnych: Francya nie szuka powiększenia swego terytoryum, nie ma wcale chęci przekształcenia karty europejskiej, ale jeżeliby inne wielkie mocarstwa na swoją korzyść chciały obalić równowagę Europy, natenczas Francya byłaby zniewolona obwarować swoje pozycye obronne, użyć środków ostrożności, baczyć na własne bezpieczeństwo, przywracając równowagę, by odzyskać gwarancye, jakiebys zniszczone były zmianami przez inne mocarstwa dokonaniem.

Część urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Do c. k. prezydium namiestnictwa galicyjskiego wpłynęły następujące ofiary na wsparcie pogorzalców *Kotomyci*: od urzędu powiatowego w *Sils* 3 złr. 84 c., od pretary w *Vigo* 1 złr. 10 c., od urzędów powiatowych w *Pottenstein* 86 c., w *Schwechat* 92½ c., od namiestnictwa w *Innsbruku* 5 złr., od urzędów powiatowych w *Sterzing* 15 złr. 2½ c., w *Feldkirch* 8 złr. 10 c., w *Ried* 2 złr. 83½ c., od namiestnictwa w *Wiedniu* 3 złr. 85 c., od urzędu powiatowego w *Mödling* 5 złr. 39 c., razem 46 złr. 92½ c.; na wsparcie pogorzalców *Horodenki*: od namiestnictwa w *Gracu* 13 złr. 16 c.; na wsparcie pogorzalców *Betza*: także od namiestnictwa w *Gracu* 13 złr. 15 c.

Wszystkie te ofiary zostały niezwłocznie odesłane na miejsce przeznaczenia.

Gmina *Podbercz*, w obwodzie Stryjskim, celem zaprowadzenia u siebie uregulowanej nauki szkolnej, zobowiązała się po wieczne czasy utrzymywać budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela i tenże utrzymywać w dobrym stanie, posprawić sprzęty szkolne, starać się o utrzymanie szkoły w ochędostwie, na opał szkoły dawać rocznie 5 n. a. sągów drzewa w połowie twardego a w połowie miękkiego, nareszcie każdoczesnemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić służbę diaka, za co pobierać będzie zwykłe dochody, płacić rocznie 75 złr. w. a. i oddać mu w używanie 5 morgów ziemi z pastwiska gminnego pod Nr. top. 970.

Dla polepszenia tej dotacyi zobowiązał się gr. kat. proboszcz miejscowy ks. Bazyli *Mikitka* na czas swego terażniejszego kapłaństwa dodawać rocznie 1 n. a. sąg drzewa.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty ludu wiejskiego podaje się w wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Lwów, 31. października 1865.

Wiedeń, 14. listopada. Dnia dzisiejszego wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXXII. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 114. Rozporządzenie ministerstw finansów i handlu z 1. listopada 1865, względem zniesienia kontroli, jakiej podlegają jedwab surowy i nieprzedzone resztki jedwabiu.

Ważne dla Królestwa Lombardo-weneckiego, Tyrolu z Vorarlbergiem i Illyryjskiego wybrzeża.

Nr. 115. Rozporządzenie ministerstw finansów i handlu z 4. listopada 1865, co do manipulacyi celnej względem sukni i artykułów stroju z prasowanych grubych materyi wełnianych.

Ważne dla krajów powszechnego terytoryum celnego.

Nr. 116. Rozporządzenie cesarskie z 6. listopada 1865, względem zniesienia rewizyi paszportów na granicach państwa.

Ważne dla całego państwa.

Część nieurzędowa.

Lwów, 17. listopada.

Monitor paryski z 15go b. m. zaprzecza pogłosce o uchwalonej już redukcji armii. Powiada on: „Dzienniki podały o zamierzonej redukcji armii zupełnie mylne wiadomości. Chociaż Cesarz przyjął w zasadzie zmniejszenie wydatków wojskowych, nie są przecież uchwalone jeszcze ostatecznie środki do przeprowadzenia takiej redukcji.

O stanie zdrowia Króla belgijskiego obiegają znowu niepokojące pogłoski. Wieczorny *Monitor paryski* z 15go b. m. oświadcza jednak, że pogłoski te są zupełnie bezzasadne, i że w stanie

zdrowia Króla, który wkrótce powróci do Bruxeli, nie zaszła żadna zmiana. (Patrz pod rubryką Belgia).

La France donosi, że następcą *Dupina* został mianowany *Delangle*.

W Bruxeli otwarte zostały izby na dniu 15. b. m. Dotychczasowe biuro izby deputowanych zostało na nowo obrane, a prezydent powiedział w swojej mowie: Pracujcie panowie zemną nad utrzymaniem narodowości i niezawisłości, bez której zaszczytnie żyć nie możemy.

Artykuł w pruskiej *Prov. Corr.* o dalszym rozwoju sprawy *szlezwicko-holsztyńskiej* powiada: „Dzienniki podnosząc niedogodności, wynikające przez prowizoryum z konwencyi gasteińskiej dla Księstw, pragną, ażeby Prusy zaproponowały Austrii zupełne załatwienie tej sprawy albo przynajmniej zawarcie innej, tymczasowej umowy. Można z pewnością przypuszczać, że rząd nasz nie myśli wcale o tem, by nagłaciami wnioskami wspomnianego rodzaju, jeżeli pomyslnie ich przyjęcie u sprzymierzonego rządu nie jest z góry zapewnione, odnawiać zaledwie usunięte nieporozumienia.“ Doniesienia zaś niektórych dzienników o istniejącem nieporozumieniu między głównymi mocarstwami niemieckimi są zupełnie bezzasadne.

Artykuł w *Kreuztg.* o porozumieniu między *Francją i Prusami* powiada, iż słowo królewskie jest rękojmią tego, że rząd pruski nie stara się pozyskać usług Francji kosztem Niemiec, tem mniej zaś będzie dopuszczonem mieszanie się Francji w wewnętrzne sprawy niemieckie. Połączenie się z Francją kałoby w końcu przypuszczać porzucenie przymierza austriackiego. „Dotychczasowe układy — powiada ten dziennik — są tylko problematycznej natury. To nie wyklucza wcale zamiaru pielęgnowania stosunku między Francją i Prusami; im mniej daje się obliczyć terażniejsza sytuacja, tem bardziej potrzeba trzymać wszystkie drzwi otworem. Nie mylimy się sądząc, że i gdzieindziej czynią to samo, i może byłiby już nawet weszli pewnymi drzwiami, gdyby ich tak uprzejmie zapraszano, jak nas.“

Berlińska *Börsen Ztg.* dowiadyuje się, że w pruskim ministerjum handlu pracują obecnie nad projektem ustawy względem zniesienia opłaty pocztowej od listów na 1 srgr. dla całej monarchyi, która jednak ma być zaprowadzona nie nagle, lecz powoli, w ten sposób, że najprzód najwyższa stopa 3 gr. sr. od listów pojedynczych całkiem będzie zniesiona, opłata zaś od listu pojedynczego do 20 mil wynosić będzie tylko 1 gr. sr., a nad 20 mil w granicach monarchyi pruskiej tylko 2 sr. gr. Ustawa ta ma być przedłożona przyszłemu sejmowi do zatwierdzenia.

Korespondencya Zeidlera potwierdza, że pomiędzy Austrią a Prusami nie było dotąd mowy o sprzedaży Holsztynu.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 18. listopada. (Wybrani posłowie do sejmu.)

We Lwowie obrany został wczoraj *Agenor hrabia Gołuchowski* 2322 głosami na 3618 głosujących. Dr. *Rodakowski* miał 1292 głosów.

Miasto *Jarostaw* obrało hrabiego *Władysława Badeniego*.

Wiedeń, 15. listop. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Najjaśniejszy Pan przybędzie dziś wieczorem pośpiesznym pociągiem kolei południowej z Reichenau, gdzie odbywało się polowanie, do Wiednia, i uda się do Schönbrunnu. We czwartek przedpołudniem Najj. Pan przybędzie znowu do Wiednia dla udzielania audyencyi powszechnych.

Ich C. M. Arcyksiężęta *Albrecht, Wilhelm, Rainer*, tudzież Książę *Wirtembergski* przenieśli się ze swojemi rodzinami do Wiednia. Wczoraj przybył tu szef kraju w Salzburgu, hrabia *Taaffe*. Były kroacki kanclerz nadwrny *Mazuranic*, przybywszy do Zagrabia, był powitany okrzykami ziwio przez ludność oczekującą na niego w dworcu kolei. Wszyscy deputowani sejmowi pośpieszyli go odwiedzić.

(*Nowe monety.*) W urzędzie menniczym biją już nowe monety srebrne i zdawkowe z cechą 1866 r. W ciągu roku 1866, szóstaki srebrne w obiegu będące mają być przerobione na monety zdawkową waluty austriackiej.

Gazeta wieczorna wiedeńska zamieściła artykuł następujący:

Najmocniej dziś zajmuje podobno uwagę publiczną działanie ministerjum handlu i ekonomii ludowej, a mianowicie przyznane staranie się tegoż ministerjum o utworzenie drogi do assocjacyi ekonomicznej z Austrią innym ludom i państwom przez zawarcie z nimi traktatów handlowych, w celu pozyskania dla Austrii pewnych zawsze korzyści rozszerzenia okręgu konsumcyjnego i produkcyjnego. Im większe zaś być mogą skutki w tym kierunku, tem bardziej pożądana być musi dla ministerjum assocjacya osób poje-

dynczych wewnątrz kraju do wspólnego ekonomicznego działania. Rząd jednak dla wywołania tej asocjacji nie wiele uczynić może, chociaż zawsze uzna, iż ona jest jednym z głównych i powszechnie przystępnym źródłem ku podniesieniu prywatnego przemysłu. W Austrii zwłaszcza wypada działać połączonymi siłami, ponieważ siła każdego przemysłowca z osobna, w przecięciu wzięta, bardzo jest słaba.

Słusznie na przykład sądzić można, iż wielka część skarg przemysłowców zelazo w Styrii i Karyntyi produkujących, jeżeli nie zupełnie usunięta, to przynajmniej znacznie zmniejszyłaby się mogła przez proste połączenie interesowanych, skoncentrowanie ich kapitałów, sił i zakładów w ogóle, przez oszczędności na tej drodze zyskane i inne korzyści ztąd wypływające.

Przekonani jesteśmy, że ministerium handlu i ekonomii ludowej nie szczędzić będzie starania i usiłowań, ażeby przez zaprowadzenie odpowiednich zmian w prawodawstwie, przez ułatwienie komunikacji i inne środki ułatwić według możliwości i korzystną uczynić asocjację prywatnego przemysłu, lecz rozumie się samo przez się, iż skutek zależy od dobrej woli i starań odpowiednich samych przemysłowców.

Być może, iż wielu nie oceni właściwie środków, które, jak słusznie domyślać się możemy, użyte będą systematycznie ku podniesieniu przemysłu i handlu, ponieważ środki te nie mogą się naraz pojawiać, skutki zaś ich nie tyle być mogą nagłe, ile raczej trwałe. Zapomnieć jednak nie trzeba, iż w życiu ekonomicznym korzyści chociaż małe, zawsze jednak uczuć się dają, powszechnie zachęcają, i razem wzięte większą część skutków osiągają, których po wolnem i nietamowanym ruchu majątków oczekiwać można.

Najmniejsza przeszkoda stać się może przyczyną upadku przedsiębiorstwa najwięcej nadziei rokującego; najsilniejsza machina w ruchu swym zatrzymana być może, jeżeli brakuje owej kropli oleju co tarcie zmniejsza, kamyk w trzewiku sprawić to może, iż najlepszy laufer okuleje.

Nie przeto w życiu ekonomicznym nie powinno być mało ceniom, wszystko powinno być rozważone; nie idzie jednak za tem, ażeby dla kwestyi podrzędnej o rzeczy głównej zapomniano.

Jeżeli więcej z planu działać się będzie ku temu, ażeby punkta centralne produkcyi zbliżyć do punktów centralnych fabrykacyi, te zaś znowu złączyć z punktami odbytu na drodze ile być może bezpośrednio, pewnej, spiesznej i taniej, to zarazem okaże się potrzeba zmniejszenia tarcia w komunikacji prywatnej, na przykład przez właściwe reformy telegrafów i poczt.

Jawną jest rzeczą, iż reformy urzędów, które się do komunikacji odnoszą, wtenczas tylko jest wyłącznie w rękach ministerium, jeżeli bezpośrednio takowe wykonać może. Inaczej zaś rzecz się ma z utworzeniem dróg komunikacyjnych, których wybudowanie, chociażby najbardziej były potrzebne, zależy od stanu targu pieniężnego i od możliwości wystarania się o sumy potrzebne bez ofiar zanadto wielkich, to jest bez ofiar nie będących w stosunku do możliwości państwa.

Na nic by się nie przydało gdyby tym co tak licznie się starali o koncesye do budowy nowych dróg żelaznych, koncesye takowe udzielono w chwili, w której kredyt państwa jest zachwiany, a targ pieniężny europejski naprężony. Spółki którym dano koncesye, nie tylko by wzajemnie z sobą konkurowały, ale nadto odjęłyby wartość przyrzeczonej gwarancji państwa i bardziej by jeszcze kredyt państwa zniżyły.

Inaczej by było, gdyby się obeszło bez gwarancji jako podstawy koncesyi, w takim bowiem razie łatwiej by było o dostarczenie pieniędzy ze względu na ważność ekonomiczną zamierzonej komunikacji, któraby zarazem i kredyt przedsiębiorstwa podniosła. Życzyć sobie wypada ażeby spółki, po dokładnem zbadaniu przedmiotu, na taki sposób budowania dróg żelaznych zgodzić się mogły i starały się raczej o inne ułatwienia, finanse państwa nie tyle narazające, spółkę zaś samą wzmocnić mogące.

Jeżeli zaś rząd z jednej strony komunikacje ułatwia przez reformy, jeżeli komunikacje drogami żelaznymi według możliwego koncesyonowania staną się prawdą, ludy Austrii zaś zarazem starać się powinny o zwiększenie czynności, o zespolenie kapitałów i sił, gwoli współpracowania nad wielkiem dziełem podniesienia ekonomicznego cesarstwa.

Do rządu należy umozębnić pracę, rzeczą zaś ludu jest pracować i pracę tę spieniężać.

(*Otwarcie kroackiego sejmiku krajowego.*) Z Zagrabia piszą pod dniem 12go b. m.: Po uroczystem nabożeństwie, które o godzinie 10tej odbyło się w parafialnym kościele miejskim, zgromadzili się członkowie sejmiku w sali sejmowej położonego tuż przy kościele gmachu komitatowego. Wchodzący reprezentanci ludu, po największej części w świetnym stroju narodowym, prałaci z kardynałem Arcybiskupem Haulikiem na czele, z odznakami swojej godności, oficerowie Pogranicza w paradnych uniformach, dygnitarze i magnaci w bogatych kostiumach galowych, witali się wzajemnie, grupowali i obierali miejsca.

Galerye sali były zapełnione dobraniem gronem słuchaczy, przypuszczanych tylko za biletami, między którymi było szczególnie wiele dam. Z ciekawością śledził nie jeden wzrok byłego kanclerza nadwornego Mazurancica, który jako zastępca pewnego miasteczka sławońskiego zajął miejsce w samym środku sali i witał się z wielu znajomymi.

Prawie o godzinie wpół do 11tej powstał z miejsca po lewej stronie krzesła tronowego (po prawej stronie siedzą prałaci) p. Kukuljevic-Sakeiński, by jako najstarszy w randze nadzupan podług dawnego konstytucyjnego zwyczaju powitać zgromadzenie sejmowe krótką przemową, w której podnosił wielką ważność i znaczenie terażniejszego sejmiku i kładł szczególny nacisk na to, że powołaniem tego sejmiku jest, ażeby brał udział w rozstrzygnięciu przyszłego losu nie tylko własnego kraju, ale także i innych spokrewnionych węzłami wspólnej historii i pochodzenia ludów cesarstwa.

Świetna deputacja udała się potem podług konstytucyjnego zwyczaju do rezydencji Bana, by go zaprosić do otwarcia sejmiku, i wkrótce potem powróciła w towarzystwie jego do sali sejmowej. Stojąc z odkrytą głową zaczął Ban czytać reskrypt królewski. Po odczytaniu wielkiego tytułu majestatu nakrył głowę i usiadł na krzesle tronowym. Zgromadzenie słuchało stojąc.

Pojedyncze ustępy mowy tronowej, jak na przykład ten, gdzie jest wzmianka o autonomicznych instytucjach i narodowej egzystencji, przyjmowało zgromadzenie z hucznymi okrzykami, gdy przeciwie te ustępy, które odnosiły się do kwestyi unii z Węgrami do wysłania deputowanych na sejm węgierski i odroczenia unii z Dalmacją, słuchano w milczeniu.

W czasie uroczystości otwarcia w sali sejmowej tworzyły dwie kompanie kroackiego wojska żalozowego w paradzie straż honorową przed rezydencją Bana i przed gmachem sejmowym, i muzyka wojskowa przygrywała na placu, który podczas uroczystości był natłoczony ludem. W ogóle od rana aż do wieczora była ludność miejska dnia dzisiejszego w wielkim ruchu i objawiała najżywy udział w wypadkach tego dnia. Po południu zebrał się członkowie sejmiku na świetną ucztę u kardynała arcybiskupa i u Bana, przed których rezydencjami przygrywały bandy muzyczne żaloz i sluiskiego pułku granicarzy.

Belgia.

Bruxela, 13. listopada. (*Mianowanie ministra p. Bara. — Słabość Króla.*) Jeszcze w wilię otwarcia izb sprawił *Monitor* krajowi belgijskiemu niespodziankę, ogłaszając na czele swojego numeru datowane z dnia wczorajszego z zamku Ardenne rozporządzenie królewskie, które przyzywało na żądanie przez p. *Tesch* dymisyję i w jego miejsce mianuje p. *Juliusza Bara* ministrem sprawiedliwości. P. *Bara* jest jednym z najmłodszych, jeżeli nie właśnie najmłodszym członkiem izby, gdyż liczy zaledwie 30 lat wieku. Ale miał on to szczęście, że zaraz po wstąpieniu swoim do parlamentu, w którym dopiero od dwóch lat zasiada, wybrany został sprawozdawcą ustawy o stypendyach, i potrafił wypełniać tę ważną funkcję z świetną wymową, głęboką znajomością rzeczy i nadzwyczajną zręcznością, tak, że opinia publiczna przyznała mu wnet miejsce honorowe w rządzie najznakomitszych mowców partyi liberalnej. Pomimo młodości swojej posiada p. *Bara* od dłuższego już czasu znakomitą sławę jako adwokat u kratak bruxelskich, i wstąpił się nawet w nowszym świecie czynnym udziałem swoim w sławnym dziele *Tielemana*: „*Repertoryum prawa administracyjnego*“. Śród terażniejszych stosunków jest mianowanie takiego stanowczo liberalnego męża, jak *Bara*, tak dalece charakterystycznym, że można śmiało powiedzieć, iż wynagradza ono brak mowy tronowej i jest zupełnym programem stronnictwa.

Pan *Bora* musi z powodu swego mianowania do gabinetu poddać się nowemu wyborowi, którego rezultat jednak przy wielkiej popularności tego prawnika w jego mieście rodzinnem *Tournay* nie podlega naturalnie żadnej wątpliwości. — Król zastąpił w Ardenne i kazał powołać do siebie swego terażniejszego lekarza przybocznego, profesora de *Roubain*.

Włochy.

Neapol, 11. listopada. (*Pobyt Króla. — Cholera.*) Król zwiadał dziś w towarzystwie ministrów, prefekta i syndyka szpitala cholerycznego w *Piedgrotta, Loreto, Granili* i *Sau Giovanni*, a *Teduccio* badał służbę sanitarną, rozmawiał z chorymi i pocieszał ich. Powróciwszy do pałacu polecił prefektowi, ażeby gminie miasta i dyrekcji szpitalów wyraził uznanie królewskie. Dla chorych i sierót po zmarłych na cholere ofiarował Król 60.000 L. z prywatnej kasy swojej; ministrowie stanu i sprawiedliwości przeznaczyli po 30.000 lirów na ten sam cel. Wypadków cholerycznych było 142, umarło 85 osób. W miejscach sąsiednich było 63 wypadków słabości a 29 śmierci. — 12. listopada. Dziś przyjmował Król członków parlamentu i rozmaite korporacje, jako też deputację studentów. Także udzielał posłuchania kilku osobom, między tymi kardynałowi d' *Andrea*.

Rzym, 12. listop. (*Srodki przeciw brygantom. — Cholera.*) Jak piszą do *Gaz. di Venezia*, postanowił rząd papieżki użyć jak najsurowszych środków przeciw brygantom, którzy niedawno pojmali także pewnego Francuza i zgładzili go. Jedna z band w prowincyi *Viterbo* pochwyliła niedawno niejakiego *Valentini* z *Viterbo*, którego matka pochodzi z rodziny *Bonapartów*, i wymuszono za niego bardzo znaczny okup. Rząd włoski urządził u granicy rzymskiej rodzaj kordonu. W *Ceprano* urządzono lazaret; każdy obcy, jeżeli chce wstąpić na terytoryum papieżkie, musi wykazać się certyfikatem, że przez 15 dni przebywał w miejscu wolnem od cholery. Stan zdrowia w *Rzymie*, w *Comarea* i w sąsiednich prowincjach

jest doskonały. — Baron Hübner przybył do Rzymu. Dnia 13. b. m. ma się rozpocząć ewakuacja prowincji Velletri i Frosinone ze strony wojsk francuzkich, które zastąpi liniowy batalion papieżki z dwoma działami i kompania konnej żandarmerji.

Szwecya.

Stockholm. 1. listop. (*Kryzys polityczna s powodu zamierzonej reformy konstytucyj.*) Od chwili jak mowa tronowa reformę konstytucyj wyraźnie poruszyła, znajdujemy się tu w widocznym przesileniu. Szlachta i duchowieństwo nie poniosą bez walki ofiary z swych przywilejów, pomimo odwołania się mowy tronowej do ich patriotyzmu. Zdaje się iż duchowieństwo uporniej jeszcze walczyć będzie niż szlachta. Wykazuje się to już z odpowiedzi na mowę tronową, którą w imieniu szlachty złożył hr. Lagerbielke, zaś arcybiskup z Upsali w imieniu duchowieństwa. Arcybiskup wyraził się bardzo oględnie o reformie, zaś mowy stanu mieszczańskiego i włościańskiego, jak łatwo przewidzieć, bardzo się o tym projekcie pochlebnie wyraziły. Na uwagę zasługuje ustęp odnoszący się do wojny duńskiej, w mowie p. Schwan, prezesa stanu miejskiego. Z powodu nieszczęścia, jakie spotkało państwo sąsiednie, p. Schwan przemawiał za urządzeniem dobrowolnej milicyi, bo przykład sąsiedniego państwa, mówił mowca, pokazuje iż w razie nieszczęścia na własne tylko siły liczyć możemy, te siły są prawdziwą warownią naszą, naszej wolności i niepodległości. I hrabia Lagerbielke zrobił w swej mowie aluzję do Danii, poprzestał jednak na wspomnieniu współczucia, jakie Szwecya okazała dla sprawy ludu pobratymczego. Dodać jeszcze potrzeba iż obecni prezesi czterech stanów, są to ci sami co kierowali obradami przeszłego sejmku; prezesem duchowieństwa jest z prawa arcybiskup upsalski, prezesów innych stanów mianuje król, który zamianował te same osoby co w roku 1862.

Rosya.

(*Wiadomości o cholercie w południowo-zachodnim kraju.*) Gazeta Kijewlanin donosi, że podług odebranych przez gubernatora południowo-zachodniego kraju z Berdyczowa raportów, z dnia 19. października, od czasu okazania się tam cholery, zachorowało w ogóle 3,223 osób, zmarło 576; z liczby zaś 600 ludzi z pulku chersońskiego w Berdyczowie nie zachorował żaden. Cholera nie jest zaraźliwą, postępuje zwolna i sprowadzając krótkotrwałą słabość, zwiększa się w różnych miejscowościach w skutku ogólnych przyczyn chorobliwych. Przy regularnym trybie życia i pomocy lekarskiej z łatwością ochronić się można od cholery, której ulegają zwykłe nieostrożni. W Berdyczowie epidemia trwa już cztery tygodnie.

Profesor Walter pisze w dzienniku lekarskim, że jakkolwiek nie ma urzędowych doniesień, atoli z wiarogodnego źródła powziął wiadomość, że 15. października w szpitalu żydowskim w Kijowie zmarł na cholere jeden żyd przejezdny z powiatu kijowskiego. W tymże dzienniku doktor Morawski opisuje jeden wypadek tak zwanej spazmodycznej cholery, jakiemu uległ 6. października żołnierz gimnazjum wojskowego kijowskiego, który wszakże wyzdrowiał.

W mieście Równem, w gubernii wołyńskiej, w drugiej połowie lipca r. b., między żołnierzami 11. batalionu strzelców, konsystującego w tem mieście, były pojedyncze wypadki cholery, które zaczęły stopniowo wzrastać, tak, że na początku sierpnia zachorowało na tę słabość 17 ludzi; potem wszakże, od 11. sierpnia, słabość ta ustala. W ogóle chorowało na nią w m. Równem 132 osób.

Kronika.

(*Rozprawy ostateczne w lwowskim sądzie krajowym.*) Kradzież Dnia 14. b. m. stawiony przed sądem Atanazy Wyszynski parobek, 20 lat liczący stanu wolnego, obrz. gr. kat. zeznał i przekonany został, że 1. wlecie b. r. 4 razy zakradł się we wsi Orazdowie do zamkniętego domu a to przez otwór w dachu i trzy razy skradł tylko rozmaite wiktuały, ostatnim razem zaś miał popełnić większą kradzież lecz powrót domowników stanął mu na zawadzie; 2. swemu służbodawcy skradł pieniądze i rzeczy wartości 10 złr; 3. innej kobiecie, pieniądze i korale razem wartości około 6 złr. Skazany na 10 miesięcy ciężkiego więzienia, przyjął karę. Prokuratora proponowała 1 1/2 roku ciężkiego więzienia. (Prezyd. radca sądu kraj. pan Kolaszński, oskarżyciel, prokurator państwa i radca sądu kraj. p. Danek).

Dnia 15. b. m. stawieni przed sądem (prezyd. radz. sądu kraj. p. Jorkasz, oskarżyciel zastęp. nadprok. państwa pan Garbowski) właściciel realności Hnat Ilczyszyn Mońko 60 lat liczący, już karany kryminalnie, Wojtek Wojtuń Grabos 60 lat liczący, już karany kryminalnie, Szymon Zawilowski 47 lat liczący, już kilka razy karany kryminalnie i Iwan Łuczka 37 lat liczący; zeznają, że Łuczka dał znanemu z zrzeczności w kradzeniu koni Ilczyszynowi 5 złr. 40 c., na rachunek konia, którego tenże miał ukrasć i obadwa w czerwcu b. r. udali się do Oleszyc na jarmark, gdzie Łuczka przez Ilczyszyna Zawilkowskiemu przedstawiony został jako człowiekowi użyć się dającym sprawami. Na jarmarku nie się nie dało zrobić, ale Wojtuń przyrzekł ukrasć dla Łuczki znajdujące się na jarmarku konie właściciela realności Kobaka z Bihala. Łuczka udał się do domu, a trzej drudzy zeszli się w Suchej woli w karczmie. Wojtuń, któremu powierzono wykonanie kradzieży udał się tej samej nocy do Bihala, wyprowadził niepostrzeżenie parę koni ze stajni

Kobaka i oddał je za otrzymaniem zadatku w kwocie 4 złr. czekającemu w pobliżu Ilczyszynowi, który wziął je do siebie do Budomirza, gdzie przywołany Łuczka wybrał sobie 1 konia za co jeszcze dopłacił 1 złr. Na tem rzecz się skończyła. Tymczasem Zawilkowski zaudzony długiem czekaniem w karczmie Suchowolskiej puścił się ku Jarosławowi, a ujrzawszy na drodze wóz z trzema koniami bez dozoru, należący do włościanina Zakopca, odprzągił spieszenie 1 konia, zawiązał mu pysk aby nie rzał i wsiadłszy nań pojechał do siebie do Hamarni. Zakopiec szukając swojego konia dowiedział się w karczmie Suchowolskiej, że tam był Zawilkowski, pojechał więc prosto do niego i w jego stajni znalazł rzeczywiście swego konia, który miał jeszcze zawiązany pysk, i odebrał go bez najmniejszego opora. Zawilkowski tym sposobem nie nie zyskawszy, wiadomil Kobaka przez zazdrość, kto ukradł jego konie, w skutek czego tenże odzyskał je przy pomocy żandarmerji. Odnośne gminy dają trzem pierwszym z obwinionych bardzo złe świadectwa przedstawiając ich jak złodziei i pijaków. Sąd skazał Ilczyszyna na 2 lata ciężkiego więzienia (prokuratora proponowała 3 lata), Wojtunia na lat 3 1/2 (prok. prop. 5 l.), Zawilkowskiego na 3 lata (prok. prop. 4 l.) a Łuczka na 1 miesiąc (prok. prop. 6 miesięcy).

(*Požary.*) W Steniatynie w powiecie Sokalskim, dnia 1. b. m. spaliły się trzy domy włościańskie z budynkami gospodarskimi i zapasami zboża. Szkoda wynosi około 680 złr. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

W Tartakowie w tym samym powiecie, dnia 1. b. m. w nocy, spaliły się 2 stodoły dworskie i 2 szopy z zapasami zboża i paszy, tudzież narzędziami rolniczemi. Szkoda wynosi około 36.000 złr., wszystko zaś co się spaliło było zabezpieczone tylko na 17.000 złr. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

— Ksiądz Jan Paweł Jedliński, ra. kat. proboszcz w Samborze i kanonik honorowy obchodził dnia 12. b. m. 50letnią rocznicę rozpoczęcia zawodu kapłańskiego. Przy tej sposobności p. starosta obwodowy doręczył mu z całą uroczystością nadany jubilatowi krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa, i miał do niego krótką przemowę zakończoną okrzykiem na cześć Jego c. k. Apostolskiej Mości, który obecni z zapalem po trzy kroć powtórzyli. W odpowiedzi na tę przemowę ksiądz Jedliński wyraził wdzięczność swoją za uzyskane wyszczególnienie i oświadczył w końcu, że z powodu tej uroczystości przeznacza 1000 złr. na pokrycie cynkiem górnej części dachu kościoła parafialnego, a 400 złr. na miejscowy dom ubogich jakoteż 100 złr. do rozdania między ubogich miejscowych. Oprócz tego ks. Jedliński ofiarował do kościoła parafialnego obraz olejny przedstawiający Chrystusa wartości 180 złr., który będzie umieszczony w głównym ołtarzu. Po nabożeństwie, które odbyło się z wielką okazałością i z udziałem bardzo wielu duchownych obu obrządków, jubilat w skutek wyrażonego upoważnienia Jego Świątobliwości, udzielał błogosławieństwo apostolskie. Uroczystość zakończyła się ucztą u ks. Jedlińskiego; tenże wznosił toast na cześć Jego c. k. Apostolskiej Mości i najwyższego domu cesarskiego, który liczone zebrani goście, spełnili z trzechkrotnym okrzykiem.

— „Czas“ donosi: W tych dniach ministerstwo stanu, jak się dowiadujemy, zatwierdziło statut biblioteki uczniów wydziału lekarskiego w uniwersytecie jagiellońskim. Instytucja podobna istnieje od lat kilku na wydziale prawnym i okazała się nader użyteczną. Polega ona na tem, iż za kwotę zebraną z pewnych stałe oznaczonych wkładek — każdy uczeń opłaca na ten cel 50 centów co półrocz — zakupowane zostają książki ściśle naukowe, wchodzące w zakres umiejętności tego wydziału, którego biblioteka jest własnością, a następnie rozpozyczane uczniom tegoż wydziału. Zwykle znane dzieła naukowe znajdują się w większej liczbie w bibliotece wydziałowej a więc równocześnie większa liczba uczniów może z nich korzystać. Zarządem biblioteki zajmują się trzech członków obieranych przez uczniów medycyny corocznie na początku roku szkolnego; z pomiędzy tych trzech członków uczniowie wybierają jednego na bibliotekarza. Biblioteka pozostaje na zawsze własnością uczniów wydziału lekarskiego. O ile wiemy, lat kilka trwały starania o zatwierdzenie statutów biblioteki wydziału medycznego, których treść tu powtórzyliśmy.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Złoczów, 15. listopada. Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie z. m. były następujące na targach w obwodzie Złoczowskim.

Miejscetargu:												
Bunk	Kamionka		Sasów		Radziechów		Zborów		Złoczów			
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.		
waluta austryacka												
Mec pszenicy	3	50	3	60	3	75	3	20	3	30	3	67
„ zyta	2	40	2	60	2	40	2	10	2	25	2	78
„ jęczmienia	2	10	2	.	1	70	1	40	1	50	1	78
„ owsa	1	50	1	.	.	90	1	.	.	90	.	94
„ breczki	2	20	2	50	2	50	.	.	2	50	3	25
„ kukurudzy	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków	1	20	.	80	.	90	.	60	.	80	.	97
Cetnar siana	1	10	.	90	1	.	1	20	1	40	1	20
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniecu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	60	4	80	3	50	5	20	7	.	5	60
„ miękkiego	6	40	3	60	2	50	3	.	6	.	4	50
Punt mięsa wołowego	.	14	.	9	.	10	.	10	.	9	.	10
Mas okowity	.	40	.	.	.	48	.	50	.	40	.	.

Ostatnia poczta.

Zagrabie, 15. listopada. Wczoraj odbył się wybór prezydentów i sprawozdawców pięciu wydziałów. Prezydentami zostali obrani: nadzupan Kukoljevic, biskup Krazy, baron Levin Rauch, biskup Strossmayer i kardynał Haulik.

Berlin, 15. listopada. Podług doniesienia *Prov. Corr.* ogłosił dziennik ustaw za kilka dni rozporządzenie królewskie, którem usunięte zostaną dawne zastrzeżenia względem tworzenia kompleksów dawnych ustalonych posiadłości gruntowych, a zarazem wydane zostaną stanowcze postanowienia względem wyboru członków izby panów, prezentowanych przez takie kompleksy.

Hamburg, 14. listopada. Telegram liżboński z Buenos-Ayres donosi, że flota hiszpańska pod Pareją blokuje Chili.

Hamburg, 15. listopada. Telegram w *Hamb. Nachr.* ze Sztokholmu donosi, że kilku znakomitych członków izby pierwszej, między tymi były minister wojny Bjornstjerna, dotąd nieprzyjacelnym reformie, przyjmują teraz projekt reformy.

Eckernförde, 14. listopada. *Eckernf. Ztg.* oznajmia, że wywieszanie chorągwi na dniu 16. listopada, t. j. w rocznicę proklamowania Księcia Fryderyka Augustenburgskiego, zostało policyjnie zakazane.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. listopada.

Hotel George: PP.: Hr. Komorowski Wład., z Dziewiętnik. — Niezabitowski Lubin, z Zameczka.

Hotel Langa: Hr. Romer Wład., z Osieka.

Hotel Krakowski: Czermiński Ludwik, z Nadyecz. — Krajewski Nikazy, z Czech.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. listopada.

PP.: ks. Trubeckoy, c. r. pułkow. i ks. Ellisbar Elistow, c. r. pułkow., do Tryestu. — Hr. Borkowski Sew, do Ponikwy. — Gostyński Adam, do Podniestrzan. — Jackowski Michał, do Krakowa. — Udrycki Adolf, do Wielkich mostów.

TEATR.

Dziś (przedst. polskie) „Szal zielony,” komedia w 1 akcie; po raz pierwszy. „Junacy czyli portret pani Putyfarowej,” operetka komiczna w 1 akcie.

Jutro (niem. przedst.) „Der Armenvater,” komedia ze śpiewami w 3 aktach i 7 obrazach, po raz pierwszy. Na korzyść artysty dramatycznego p. K. Albin.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. listopada 1865.

Godzina	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	332.00	- 1.0	84.1	południowy	sl. pochmurno
2. god. po poł.	331.68	+ 3.4	72.3	połud.-zach.	"
10. god. wiecz.	331.32	+ 1.1	82.7	południowy	"

Kurs lwowski.

Dnia 16. listopada

	gotówką		towarem	
	zł.	o.	zł.	o.
Dukat holenderski	5	10	5	16
Dukat cesarski	5	12	5	18
Półimperyal zł. rosyjski	8	81	8	94
Rubel srebrny rosyjski	1	65	1	68
" papierowy rosyjski	1	40	1	41
Talar pruski	1	60	1	62
Polski kurant i pieczeniówka				
Galicj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	66	82	67	42
" m. k. za 100 zł.	69	87	70	47
Galicja obliagacy indemiacyjnie kuponów	69	52	70	17
5% Pożyczka narodowa	68	92	69	58
Akeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	185	—	187	33

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 16. listopada.

	złr.	kr.
5% Metaliki	65	47
5% pożyczka narodowa	69	35
Losy z 1860 roku	85	35
Akeye banku wiedeńskiego	777	—
" kredytowego	169	30
Londyn, 10 funtów szterlingów	107	87
Srebro	107	50
Dukat pojedynczy	5	17

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 14. listopada.

1. 104-let publiczny. (za 100 zł.)		2. Stan oblig. domestykaln.	
A. Państwa.	pien. towar.	Obł. ind. po 100 zł.	pien. towar.
W austr. wal. po 5%	60.90 61.10	Kar. Krainy i Wyb. 84.— 88.—	88.— 88.—
zwrotny po 5%	98.75 99.—	Węgier	69.75 70.50
Z od stycznia do lipca po 5%	69.30 69.40	Banatu Tem.	49.50 70.—
od kwiet. do paźd. po 5%	— —	Kroacyi i Sławonii	72.— 73.—
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrótka w 35 latach	74.— 75.50	Galicji	69.25 69.75
Z r. 1851 ser. B. po 5%	— —	Siedmiogrodu	35.50 66.—
Metaliki po 5%	65.57 65.85	Bukowina	67.50 68.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	85.90 66.—	Z klauzulą wylos. w r. 1867	67.— 67.50
dtto. po 4 1/2%	57.50 57.75	Banat Temesz.	66.60 67.—
dtto. " 4%	50.75 51.25	Lomb. wen. pożycz. z r. 1859	89.50 90.—
dtto. " 3%	38.— 38.50	po 5%	— —
dtto. " 2 1/2%	32.— 34.—	Dług Tyrolu	54.— 55.—
dtto. " 1%	12.70 12.90	" 4%	— —
Przez. do wyl. z r. 1839	138.60 139.—	" 3 1/2%	— —
Przez. do wyl. z r. 1839	138.60 139.—	" 3%	54.— 55.—
Przez. do wyl. z r. 1854	80.— 80.25	Dług Salzburga	54.— 55.—
Przez. do wyl. z r. 1860	85.45 85.55	" 2 1/2%	— —
Przez. do wyl. z r. 1860	93.80 94.—	" 2%	27.— 27.50
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	77.60 77.90	" 1 1/2%	— —
Rent Compo po 42 kr. austr.	18.— 18.25	3. Akeye. (Za sztukę.)	
Wylos. obl. dawn. po 5%	60.— 62.—	Banku narodowego	778.— 780.—
dlugu państ. " 4 1/2%	56.75 57.25	inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	160.60 160.80
" 4%	50.50 51.—	Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	583.— 585.—
" 3 1/2%	43.50 44.—	Banku anglo-austriackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	69.50 70.—
Przez. do los. obl. " 3%	— —	Póln. kol. po 100 zł. m. k.	1643.— 1645.—
dawn. dlugu państ. " 2 1/2%	55.— 57.—	Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	175 10 175.20
z proc. w kraju " 2%	44.— 45.—	Połud. kolei państw. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	177 50 178.—
dtto. z procent. " 1 1/2%	39.— 40.—	Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	126.— 126.50
za granicą " 1/2%	71.50 72.—	Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	185.25 185.50
B. Krajów koronnych.		Lwowski-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	71.— 73.—
Nizszej Austrii	83.— 84.—	Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	153 50 154.—
Wyz. Aust.	83.— 84.—	Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	111 — 111.50
Salzburg	87.— 89.—	Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.— 147.—
Czech	87.— 88.—	Kol. Preszb. Tyrn. I. emia. po 200 zł. m. k.	— —
Morawii	80.50 82.—		
Szluska	87.— 88.—		
Styryi	86.50 87.50		
Tyrola	— —		

4. Losy. (za sztukę.)		5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.	
złr.	kr.	złr.	kr.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	116.— 116.50	Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.— 97.50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	76.— 77.—	detto detto w srebr. wpr. za 100 zł. w. a.	81.— 82.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	109.— 109.50	Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	75.— 76.—
" " po 50 zł. m. k.	48.50 49.—	Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	107.75 108.25
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	21.— 22.—	Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	99.— 100.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	62.— 66.—	Kol. póln. po 100 zł. m. k.	91.75 92.25
Salma " 40 " "	25.50 26.—	Kol. póln. po 100 zł. w. a.	88.75 89.25
Palfiego " 40 " "	21.50 22.50	Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.— 79.50
Clarego " 40 " "	21.50 22.50	Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	84.— 85.50
St. Genois " 40 " "	21.50 22.50	Połud. póln. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76 — 77.—
Windischgrätz 20 zł. " "	16.— 17.—	Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	91.— 92.—
Waldsteina 20 " "	16.— 17.—		
Keglevicha 10 " "	12.— 12.50		
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	11.25 11.75		

Weksle. (Na 3 miesiące.)

	złr.	kr.
Amsterdam za 100 zł. hol.	90.30	90.40
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	90.30	90.40
Berlin za 100 tal.	— —	— —
Wrocław za 100 tal.	— —	90.70
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	90.40	90.70
Genna za 100 lir. piem.	— —	8.65
Hamburg za 100 M. B.	80.50	8.65
Lipsk za 100 tal.	— —	— —
Liwurna za 100 lir. tosk.	— —	107.75
Londyn za 10 ft. szt.	107.60	107.75
Lugdun za 100 fr.	— —	— —
Medyolan za 100 li. wł.	— —	— —
Marsylia za 100 fr.	42.85	42.90
Paryż za 100 fr.	— —	— —
Praga za 100 zł. w. a.	— —	— —
Tryest za 100 zł. w. a.	— —	— —
Wenecya za 100 zł. w. a.	— —	— —

Kurs złota. (31 dni po okazaniu.)

	złr.	kr.
Bukareszt za 100 piast. wól.	— —	— —
Konstantynopol za 100 piast. tar.	— —	— —
Dukaty ces. men.	5.17	5.18
dtto. pełnej wagi	5.17	5.18
Korona	8.66	8.67
20 frankówka	8.90	8.93
Rosyjski imperyal	1.61	1.61 1/2
Talar związkowy	107.25	107.50
Srebro	107.25	107.50
Kurs korony w c. k. kasach	132.	50 c.